

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lausuntopyyntö 26.02.2021

Selvitys yliopistolain ja ammattikorkeakoululain koronaepidemiaa koskevien poikkeussäännösten voimassaoloajan jatkamisesta

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua yliopistolain ja ammattikorkeakoululain koronaepidemiaa koskevien poikkeussäännösten voimassaoloajan jatkamisesta, ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

SAMOKin käsityksen mukaan monet korkeakouluopiskelijat ovat kokeneet poikkeusolot erittäin hankaliksi ja kuormittaviksi. Opintojen viivästymiseen vaikuttaa opintojen järjestämistä jopa voimakkaammin opiskelijoiden jaksaminen poikkeusoloissa. Vaikka poikkeusolojen vaikutus opetuksen järjestämiseen poistuisikin, tulee opiskelijoiden toipuminen tilanteesta kestämaan ja siten viivästyksyet opintoihin tulevat mitä todennäköisimmin jatkumaan pidempään.

Ammattikorkeakouluopinnot rakentuvat usein peräkkäin suoritettavista opinnoista ja yhden kokonaisuuden peruuntuminen voi vaikuttaa myös seuraavien opintojen suorittamiseen. Siksikin opintojen viivästyminen ja esimerkiksi jaksamisen takia kesken jääneet kurssit voivat vaikuttaa opintojen etenemiseen pidempäänkin.

SAMOK haluaa muistuttaa, että poikkeusolojen vaikutuksia opiskelijoiden toimeentuloon voidaan korjata edelleen myös lainsäädännön keinoin. SAMOK piti hyvänä opintotukilakiesitystä, jossa oli hyvin huomioitu covid-19-pandemian mahdolliset vaikutukset opintolainahyvitykseen ja - vähennykseen. SAMOK korostaa kuitenkin, että pandemialla on vaikutuksia ammattikorkeakouluopiskelijoiden opintojen etenemiseen laajemmin myös tulevina vuosina. Pandemia ei ole vielä ohi ja sen tulevia laajempia vaikutuksia on mahdotonta arvioida. Opintotukilain muutoksia ei olisi tullut rajata ainoastaan kuten tähän mennessä on tehty, vaan määräajan pidentämistä tulee punnita uudelleen. SAMOK muistuttaa myös siitä, että epidemian takia suurin osa opiskelijoiden opintojen ohella tekemistä töistä on keskeytyksissä tai tulee keskeytymään ja toimeentulo on pääasiassa opintotuen varassa.

Opiskelijan mahdollisuus ilmoittautua poissaolevaksi

SAMOK katsoo, että että koronapandemian johdosta hyväksytty lainsäädäntö ammattikorkeakoululain 29 §:n väliaikaisesta muuttamisesta tulee muuttaa pysyväksi (26.6.2020/516). Hallituksen esitys (84/2020 vp) sisältää säännökset poissa olevaksi ilmoittautumisesta ensimmäisenä lukuvuonna, jos opiskelija on estynyt aloittamasta opintojaan epidemiaan liittyvän viranomais määräyksen vuoksi taikka muusta epidemiaan liittyvästä painavasta syystä. Käytäntö mahdollistaisi kansainväliselle opiskelijalle opintojen joustavan aloituksen: opiskelijalla on vuosi aikaa hakea oleskelulupaa ja halutessaan mahdollisuus esimerkiksi työskennellä vuosi ennen opintojen aloitusta ja kerryttää näin varoja Suomessa opiskelemista varten.

Helsingissä 15.03.2021

Oona Löytänen
Puheenjohtaja

Armi Murto
Toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Anniina Sippola
korkeakoulupolitiikan asiantuntija
anniina.sippola@samok.fi
050 389 1014